

Legjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség. Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József öherceg-ut.) 4.
Telefon: 151. Sürögnyom:
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Fizetési árak: évente 1060, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :: Egyszer 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 65. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930. március hó 20

Lupu dr. választási visszaélésekkel vádolja a kormányt.

A bucuresti-i tanácsválasztások ügyében interpelláltak a kamara mai ülésén. — „Hassanak oda, hogy a régenstanács elfogadja a kormány lemondását” — mondotta dr. Lupu. — Le szállítják az állami hivatalok személyi kiadásait.

Bucurestből jelentik: Ma délután fél 4 órakor kezdődött meg a kamara mai ülése, amelyen a képviselők meglepően nagy számban vettek részt. Radulescu szocialista volt az első felszólaló, aki úgy véli, hogy a választási szavazó-igazolványok kiosztása körül visszaélések történtek és épen ezért a kormánynak saját reputációja érdekében meg kellene, hogy semmisítse a bucuresti-i választást.

Utána dr. Lupu beszél. Elmondja, hogy 95.000 szavazásra jogosult nő és férfi él Bucurestiben, de közülük csak 44.000 juthatott szavazó-igazolványhoz, mert az igazolványok kiosztását nem törvényszéki bírák, hanem bírójelöltek végezték, akiknek hozzáértéséhez szó férhet. Az a mód, ahogy a propaganda folyt, szegyen a közéletre — folytatja. Az egyes pártok a propaganda-plakátjaikon tolvajnak, gyilkosnak bélyegezték az ellenfeleiket. Szóvá tette, hogy az ellenzéki pártok plakátjait éjnek idején letépték, a kormányvét viszont éjjel-nappal rendőrök őrizték. A kormány hívei között — mondja — 30.000 szavazó-igazolványt osztott ki, amelyek azután áruba kerültek. Délelőtt 100 lej volt egy szavazó-igazolvány ára, este pedig már 500 lejt is elkértek értük, amelyeket a liberálisok vásároltak meg.

— A kormány lapjai azt irták rólam, hogy letüntöm a politikai élet küzdőteréről. Inkább vállalnám ezt a kijelentést, mintsem meg nem engedett módon jussak érvényesüléshez. Huzsonöt mandátumot szerzett a pártom, ezzel meg vagyok elégedve. Ugy hallom, Maniu pénteken benyújtotta lemondását a régenstanácshoz, amelyet a régenstanács nem fogadott el.

Hassanak oda uraim. — fordult a képviselőkhöz — hogy fogadja el a régenstanács a lemondást, mert különben elvesztik Önök azt a kevés népszerűségüket is, amijük jelenleg van.

Dr. Ilie Radulescu kormánypárti képviselő indignálódva válaszolni akar dr. Lupunak, aki azonban leint:

— Én nem magától, hanem a belügyminisztertől várok választ. Majd ha a miniszter beszél hivjank — és ezzel otthagytta a termet.

Radulescu sorba vette dr. Lupu által felsorolt vádakát, amelyekről megállapította, hogy egyetlen egy sem igaz és, ha történt valami szabálytalanság a választáson, az csak az ellenzék műve volt. Dr. Lupu azt állította, hogy a közéletre visszatetsző hatást keltett a plakátokon folytatott választási propaganda — mondja és ugyanekkor elfelejtkezik, hogy a lapista-plakátok mondták azt P. Ioanitescuról, hogy meg akart ölni egy Gabrovsky nevű lupist, jelöltet. Közben persze magát dr. Lupu felmagasztalja és azt mondja, hogy az egyedüli, aki érdemeket ért el.

Majd P. Ioanitescu reflektál az előző felszólalásokra. Szavazatokat lopni — jelenti ki — liberális specialitás volt. A választási igazolványok kiosztása körül már csak azért sem történhetett szabálytalanság mert a kiosztást bírák végezték, akiknek pártatlanságukhoz nem férhet kétség. Végül Vasilescu Nottara bizonyítja dr. Lupu vádjainak alaptalanságát, majd a kamara ülése véget is ért anélkül, hogy a kormány egy tag-

ja hozzászólta volna az ellenzéki interpellációkhoz.

A szenátusban Madgearu beéresztette az ideiglenes jelzáloghitelintézet létesítéséről szóló törvényjavaslatot. Iacobovici szenátor azoknak a tisztviselőknek az ügyében interpellál, akik többféle címen több hivatalból huznak az államtól fizetést. Elmondja, hogy

Meghalt Balfour Artur, Anglia volt miniszterelnöke.

Ma reggel halt meg a nagynevű angol politikus, 82 éves korában. — Három uralkodó alatt szolgált a nagy államférfi. — A Balfour-deklaráció teremtette meg a független Palesztinát.

Londonból jelentik: A nyolcvankét éves Balfour Artur, az öttagu hadikabinet tagja, a konzervatív párt egyik vezére ma reggel meghalt. Balfour több ízben volt miniszterelnök s

személyes befolyásának volt eredménye, hogy Wilsont sikerült rábírni, hogy az antant mellé álljon és hadat üzenjen a központi hatalmaknak.

Balfour ma reggel 9 órakor influenzából előállott komplikáció következtében halt meg Wokingban fivérének kastélyában. Az elhunyt nagy angol államférfi három uralkodót szolgált. Az ő nevéhez fűződik a Balfour-jegyzék, amely a háborús adósságok elintézésének alapja volt.

Balfour: a konzervatív eszmék harcos vezére.

Balfour Artur János angol államférfi 1848. július 25-én született. Az etoni kolégium és a cambridgei egyetem elvégzése után a politikai pályára lépett 1874. óta tagja az angol alsóházaknak, ahol 1874-ben Hertfordot és 1885. óta Manchester egyik kerületét képviselte. A konzervatív párt zászlóját követte és hat esztendeig nagybátyjának Salisbury későbbi miniszterelnöknek titkára volt. 1886-ban Salisbury kormányában Skótország, majd Hicks-Beach utódjaként Irland államtitkára lett, a mely minőségben az alkotmány felfüggesztése és szigorú intézkedések által iparkodott az ir-válságot megoldani.

1891-ben a pénzügyek élére került és a toryknak, a konzervatív kormánypártnak lesz az alsóházban a vezére. Egy év múlva a kormány és a pártja megbukik s ekkor Balfour, mint az ellenzék vezére, heves attackot intéz Gladstone ellen. Birminghamban fulmináns beszédet mond s abban Gladstone, Roseberyt és szabadelvű kormányát támadja. A Salisbury-kormány fennállásának végső perceiben ő és Chamberlain ismét súlyosan megtámadták Gladstone-t és miniszteriumát az általa számtalanszor kárhozottat Home Rule politikája miatt. 1895-ben megint konzervatív és unionista-kormány alakul és Balfour ebben a harmadik Salisbury miniszteriumban ugyan-azokat az állásokat tölti be, mint azelőtt.

vannak állami főtisztviselők, akik még a feleségeiket is fölvevették a fizetési listámba.

Madgearu válaszol a felszólalásra. Kijelenti, hogy hozzájárul az előtte szóló szavaihoz. Belátja, hogy az állami hivatalok személyi kiadásai túlzottak.

— Bármennyire is abszurdok majd az ellenzék. — folytatja — csak azokat az állami tisztviselőket fogjuk meghagyni, akikre valóban szükségünk van. Hiába igyekeznek az ellenzék majd fegyvert kovácsolni ebből. Remélem, ilyenképen sikerül majd jövőre a költségvetést ujjabb egy milliárddal csökkenteni.

Rámutatott ezután, hogy a miniszteriumokban tartott kifizetési ellenőrzések nagy sikerrel jártak és minden miniszterium kénytelen a költségvetés keretéhez ragaszkodni.

Viktória királynő meghal s utódja VII. Edward lesz. Salisbury, akit az elkeseredett politikai harcok egészségileg is erősen megviseltek, fáradtan visszavonul s ekkor Balfour kerül a kormány élére. A kormányban védvimosok és a szabadkereskedelem propagálói ülnek. Balfour ekkor már ezeknek a gazdaságpolitikai meggyőződését vallja, de autoritásával sikerül a gyakori ellentéteket elsimítani. Chamberlain, amazok vezére lemond és a kormány átalakul. 1905. végén a kormánynak le kellett mondania és Balfour újból az ellenzék vezére lett.

Az Asquith-kormány és a lordok háza között kitört viszályban leghevesebben szállt sikkra a konzervatív eszmékért.

Balfour filozófiai és politikai munkái nagy feltűnést keltettek.

Balfour skraszál a független zsidó államért.

Balfour nevét a háboru után igen sokan emlegették. Nevéhez fűződik az új héber nemzeti állam megalapítása. Az ő művel volt a hűres Balfour deklaráció. Balfour felhívására orosz, lengyel és amerikai zsidó ifjakból álló, különböző csapatok alakultak, akik Anglia mellett indultak harcba s ezeknek ígéretet tett, hogy amennyiben az entente megnyeri a világháborút, akkor ő angol protektorátus alatt önálló héber nemzeti államot létesít.

Az entente hatalmak győzelmével az ismeretes proklamációja alapján hozzá látott ígéretének megvalósításához. Palesztina felépítése eszméjének megvalósításában Balfournak játszott az oroszánrészt.

„Vele sirba szállt az előző nemzedék legutolsó nagy államférfia.”

Londonból jelentik: Lord Balfour a világháboru alatt az admirális első lordja, majd később külügyi államtitkár volt. 1929. március 10-én szerepelt utóljára nyilvánosan, amikor mint a titkos tanács elnöke aláírta a királyi proklamációját, amiben feloszlatta a parlamentet. Amikor Snowden kincstári kancellár értesült Balfour haláláról, a következőket jelentette ki:

— Vele sirba szállt az előző nemzedék legutolsó nagy államférfia.

Petala tábornok jelentést tett a besszarábiai helyzetről.

A tábornok szerint nincs szükség ostromállapatra. — Miklós régensherceg vizsgálja felül személyesen a besszarábiai katonai helyzetet.

Bucurestiből jelentik: A Lupta mai számában közli a régenstanács által delegált Petala tábornok jelentését a besszarábiai helyzetről. A jelentés annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, miután Petala tábornok delegálása miatt adta be lemondását a kormnáy. A Lupta elsősorban leszögezi, hogy a jelentést Cihosky hadügyminiszter terjesztette a régenstanács elé, tehát Petala tábornok nem kapott közvetlen megbízást a régensstanácstól. Maga a jelentés — mondja a lap — nem tartja szükségesnek az ostromállapot bevezetését, csupán a csendőrség szaporítását kérte. Van néhány község Besszarábiában — alapítja meg a jelentés — amelynek lakosságát megfertőzték a szovjet-ügynökök; de a lakosság

főbbsége megóvható a kommunista-agitáció elől. A csapatok helyzete és szelleme teljesen kielégítő.

A Lupta szerint a régenstanács fel fogja kérni Miklós régensherceget, hogy személyesen foglalkozzon a besszarábiai helyzettel, főként a katonaság helyzetével. Egyébként a régensherceg megmarad legfőbb hadvezetőnek a régenstanács képviselőjében.

Bucurestiből jelentik: A délutáni lapok cáfolják azt a hírt, miszerint Maniu a besszarábiai vizsgálat miatt felajánlotta volna lemondását a régenstanácsnak. A lapok a hírt fantasztikusnak minősítik.

A Magyar Párt jelentkezésre szólítja fel a választói listából kimaradt magyarokat

A Magyar Párt elnökségének felhívása. — Előkészületek az őszi lajstrom-kiegészítésre.

(Arad, március 18.) A mostani községi választások eklatánsan beigazolják, mennyire szükség van arra, hogy Arad minden magyar polgára szavazati joggal rendelkezzen és bekerüljön a választási lajstromba. Ez most, a mikor a lajstrom a magyarságra nézve rendkívül kedvezőtlen, különleges fontossággal bír és ezért a Magyar Párt már most megteszi a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a lajstromból kimaradt magyarok megkapják szavazati jogukat. Ezzel kapcsolatosan a Magyar Párt elnöksége a következő felhívással fordul Arad magyar polgáraihoz:

Felhívás!

A Magyar Párt aradi tagozata felkéri az aradi magyar polgárság azon egyénit és azon magyar nőket, kik választói jogosultsággal nem rendelkeznek de egyébként erre joci-

niuk van, szíveskedjenek nevüket az összeírásba való felvétel végett a Párt irodájába, str. Closca (Szent László ucca) 7. szám, III. em., vagy személyesen, vagy pedig levelező lapon, esetleg hozzátartozók útján közölni, hogy az őszi felvételre előkészíthető legyen.

A most lefolyt választáson tapasztalható volt, hogy a választói jogosultság érvényesítése elengedhetetlen kötelesség, miért is mindenki igyekezzék ezen felhívásunknak eleget tenni.

A Magyar Párt elnöksége.

Remélhető, hogy a felhívásban említett magyarok eleget fognak tenni kötelességüknek és ezzel hozzájárulnak ahhoz, hogy a magyarság visszanyerje tulsúlyát az aradi választói lajstromban.

Vallási célból követte el a biztosítási csalást a lemondott potsdami kormányelnök felesége.

Az asszony kihallgatása alkalmával azt mondotta, hogy a pénzt vallásos célokra fordította. Súlyos idegbeteg lett dr. Momm kormányelnök.

Berlinből jelentik: Nagy feltűnést keltett egész Németországban Momm dr. potsdami kormányelnök lemondása — amelyről az Aradi Közlöny ma beszámolt — s amelyet azért nyújtott be, mert felesége önbetörést követett el, hogy felvehesse a biztosítási összeget. A szenzációs társadalmi botrány ügyében megindult vizsgálat a következő részleteket derítette fel:

Az önbetörés következtében az Aachen-münchener tüzbiztosító társaság, amelynél a kormányelnök betörés ellen biztosítva volt, mintegy 6-8 ezer márkával károsodott meg. Momm kormányelnök ugyanis saját maga tette meg a fizesztést a biztosítótársaságnál, abban a hiszemben, hogy valóban idegenek követték el a betörést. Mommné lopásai és egyszersmind a biztosítási csalás annál kevésbé érthető, miután a Momm-család vagyonos és minden időben elég készpénzzel rendelkezett. Mommné tegnapi vallomása szintén rendkívül zavaros. Eszerint a biztosítási csalásokat azért követte el, hogy a pénzt vallásos célokra fordítsa. A rendőri nyomozás most arra irányul, hogy mindezt bebizonyítsa. A biztosító társaság három ízben fizetett a Momm-családnak állítólagos betörések miatt kártérítést. A kormányelnök már első ízben azon gyanújának adott kifejezést, hogy lakói közül követte el valaki a betörést. Amint megtudta, hogy saját felesége a tettes, súlyos idegbejába esett és be is adta lemondását. A rendőrség nyomozása megállapította, hogy Mommnének segítőtársa is volt, aki a különböző ezüsttárgyakat a potsdami kereskedőknél eladta. Ez pedig a kormányelnökségi hivatal egyik magasrangú tisztviselője volt, aki

kijelentette, hogy a különböző tárgyak eredetéről mit sem tudott. A magasrangú hivatalnok gyakran megjelent a kormányelnök házában és amint Mommné egy ízben kijelentette, hogy főlölesleges ezüstje van, önként ajánlkozott fel az ezüsttárgyak eladására. Mommné másik segítőtársa egy potsdami kis óráüzlet tulajdonosa volt, akinek üzletében az ezüsttárgyak egy részét meg is találták. A többi lopott tárgyakat a ház padlásán talált, meg a nyomozást végző rendőrség. Jogilag az a helyzet, hogy Mommné a biztosítási csalást valóban el is követte. Azáltal, hogy a kormányelnök a biztosítási társaság kárát megtéríté, feleségének felelősségre vonása nem maradhat el. Így Mommné ellen család miatt már meg is indult az eljárás. Mindenekelőtt emebeli állapotát fogják megvizsgálni.

Szenzációs fordulat Kubelkáné-Vas Anna kémkedési ügyében.

Egy névtelen levél újabb bizonyítékot sorol fel K. Vas Anna és társai ellen. — Kiegészítő vizsgálatot rendeltek el a nagy port felvert bűnügyben.

Ujabb tanukat fog kihallgatni a vizsgálóbíró,

(Arad, március 19.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a közelmúltban Ludasán vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot K. Vas Anna és társai Harangozó Mihály vasuti tisztviselő és Zigány Tódor mechanikus nagy ort felvert kémkedési bűnügyében. Már az előkészületeket is megtették, hogy a lehető legrövidebb időn belül főtárgyalásra kerülhessen ez a kémkedési per, amikor most szenzációs fordulat állott be Kubelkáné-Vas Anna bűnügyében.

Tegnap névtelen levél érkezett a törvényszék-

A nők vakok

Sok nő nem veszi észre a festékek, krémek és puderek káros kihatásait. Azt hiszi, hogy ezek által el lehet leplezni a hibás bőrt. Már pedig a bőr csakis eredeti természetességében szép. A bőr egyenlenségének, valamint a pattanásoknak, foltoknak, az arc ingerlékenységének és egyéb hibáinak leküzdésére használjon egy kis Cadum kenőcsöt. E rendkívül egyszerű módon a bőr visszatér egészséges állapotába és azáltal természetes szépségéhez. Ne próbálja álca mögé rejtetni az arc fogyatékosságait. Különbözle ki hibáit a Cadum kenőccsel. Ez rögtön megszünteti a viszketésgéget s igazán megnyugtató és gyógyító hatást gyakorol mindenütt, ahol bőr-ingerlékenységről, vagy bőrgyulladásról van szó. Jó kihatása van: ekcéma, pattanások, bőrfoltok, vágások és rovarcsípések esetében.

6000 embert helyez B-listára a C.F.R.

A vasutlázzgatóság nagyarányu leépítésre készül. — 360 millió lejt akar a vasut megtakarítani az idén.

Bucurestiből jelentik: A CFR. nagyarányu elbocsátásokra készül. A lapjelentések arról számolnak be, hogy körülbelül hatezer embert bocsátanak el a vasuttól. A jelentések szerint a leépítést a szociális szempontok teljes mellőzésével számétkoznak végrehajtani. A vasuti kerületi igazgatóságok már megkapták az utasítást a B-lista összeírására. Az idén 360 millió lejt akar a CFR. a személyzeti kiadásokon megtartani, ami annyit jelent, hogy mintegy 6000 alkalmazottat ereszt széknek. A B-listára tett vasutasok sorsa felett a bucaresti-i vezérigazgatóság mondja ki a végső szót.

Százezer frank kártérítést ítélt meg a párisi törvényszék Daniló montenegrói hercegnek.

A Vig özvegy megfilmesítésének epilógusa. A herceg egy millió frankot követelt a Metro-Goldwyntól.

Párisból jelentik: Mint ismeretes, a Metro Goldwyn amerikai filmvállalat megfilmesítette Le-hár világhírű operettjét, a „Vig özvegy”-et. Miután a film bemutatásra került, Daniló montenegrói herceg úgy találta, hogy a film őt, valamint a montenegrói királyi családot kompromittálja. A herceg ezért kártérítési pert indított a párisi törvényszéknél a filmvállalat ellen és egymillió frankot követelt a Metro Goldwyntól. A párisi törvényszék ma tartotta meg az ügyben a tárgyalást és 100.000 frankot ítél meg kártérítés fejében Daniló hercegnek.

hez, amelyben újabb terhelő bizonyítékokat soroltak fel a gyanúsítottak ellen és ez a levél szükségessé tette egy pótvizsgálat lefolytatását. Ennek következtében

kiegészítő vizsgálatot rendeltek el, amelynek során újabb tanukat fognak kihallgatni.

Az eddigi vizsgálat adatait is a legnagyobb titokban tartják és a névtelen levélben felsorolt újabb bizonyítékokról is minden felvilágosítást megtagadtak illetékes helyen.

A lakók küldöttsége az igazságügy-miniszternek memorandumot adott át.

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy pénteken kerül megszavazásra a parlamentben az új lakbértörvény. Ezzel kapcsolatosan a Lakók Szövetségének küldöttsége memorandumot nyújtott át Voicu Nitescu igazságügy-miniszternek, akitől a következőket követelik:

1. Hosszabbítsák meg három évre a lakbérleti szerződéseket.
2. Ne emeljék fel a lakbéreket.
3. Április 23-án ne engedélyezzenek kilakoltatást.
4. A szabad forgalomban levő lakások bérét maximálják meg.
5. Az állam és városok kezdjék meg a lakásépítéseket.

A miniszter megígérte, hogy figyelembe fogja venni a lakók kívánságait s ha április 10-kéig nem kerülne megszavazásra a törvény, úgy 23-án nem lesznek kilakoltatások. Kiszivárgott hírek szerint — mint megirtuk — az új törvény két évvel hosszabbítja meg a lakás-szerződéseket s a köztisztviselők, valamint nyugdíjasok számára nagy kedvezményeket nyújt, akár lakók, akár háztulajdonosok azok.

Három és fél millió schillinget veszett Montecarloban az öngyilkos bécsi nagyiparos.

Pollak von Parnegg báró tragédiája. — Hogyan történt az öngyilkosság? A régi monarchia legnagyobb textilgyára volt az öngyilkos nagyiparos tulajdonában.

Bécsből jelentik: Mint az Aradi Közlöny jelentette, Parnegg bécsi nagyiparos, az osztrák főváros egyik legtekintélyesebb textilcégének tulajdonosa föbelőtte magát. A megindult vizsgálat érdekes részleteket derített fel az öngyilkosság részleteiről.

A Hermann Pollak und Söhne-cégnek a Gonzaga-gasse 16. sz. alatt van hatalmas palotája, amelyben a cég irodái vannak elhelyezve. A cég nem kevesebb mint 480 tisztviselőt foglalkoztat. Tegnap délután fél 5 tájban csengett a telefon Pollak v. Parnegg szobájában. Minthogy a csengetésre senki sem jelentkezett, a cég titkára a nagyiparost szobájában akarta felkeresni. Az ajtó belülről be volt zárva, úgy, hogy lakatosot kellett hívni. Amikor a lakatos felfeszítette az ajtót, borzalmas látvány tárult a belépők elé.

Pollak von Parnegg báró eszméletlenül, hörögve feküdt a szoba padlóján, homlokából pedig patakozott a vér.

Azonnal értesítették a mentőket, akik a súlyosan sebesült nagyiparost beszállították a legközelebbi szomatóriumba.

Pollak v. Parnegg bárót minden valószínűség szerint súlyos anyagi veszteségei kegyettké a halálba.

A nagyiparos hír szerint Montecarloban három és félmillió schillinget veszített rulettben.

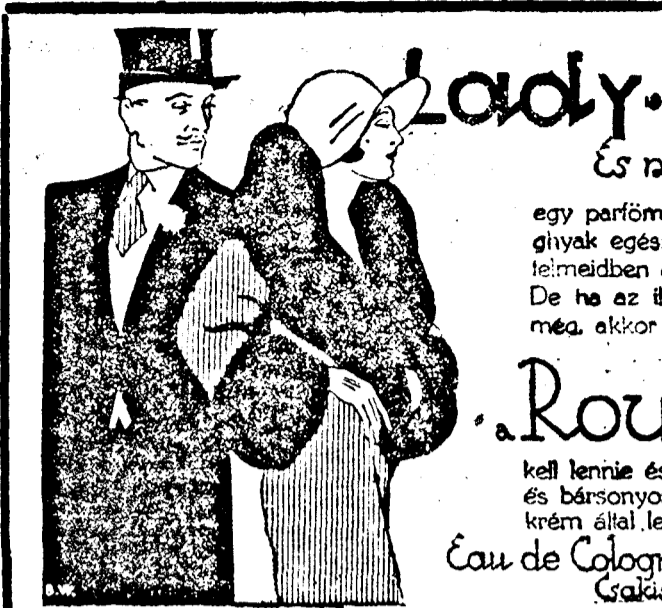
A nagyiparoson ez időtől fogva buskomorság jelei mutatkoztak és a vállalat vezetésétől teljesen visszavonult. Pollak v. Parnegg báró, aki édesatyjától, a cég alapítójától vette át az üzletet, szenvedélyes játékos és sportember volt és egyetlen lóversenyt vagy boxmérkőzést sem mulasztott el. Emellett alkoholista is volt.

Játékszenvedélye következtében számos afférja támadt,

amelyek elintézésére Bécs legtekintélyesebb ügyvédjét kérte fel. A nagyiparos, akinek a Weiburggasse 30. számú házában volt fényűzően berendezett lakása, tíz évvel ezelőtt másodszer megnősült. Második feleségétől, aki egy elszegényedett grófi családból származik, két fia született.

A Hermann Pollak und Söhne-rég a régi monarchiának legnagyobb textilcége volt.

A cég szövögyárai egy morva-cseh határmenti faluban vannak, amelyet az öngyilkos gyáros édesatyja alapított. Pollak v. Parnegg báró nagy szerepet játszott a bécsi társaságban és jótékonyágáról is híres volt. Többek között ő volt egyik alapítója a Rothschild-kórháznak.

Es néha amint ethalausz

egy parfüm illata csap meg, s a szépség és a vágyak egész világát ébreszti fel benned, amely sejtelmekben a női lélek mélységeibe vezet. De ha az illat olyan, mintha sohse érezted volna még, akkor

Rouge et noir

kell lennie és ha odanézel és a nő bőre gyöngéd és bársonyos, úgy a Rouge et Noir puder és arckrém által lett azzá.

Eau de Cologne - Parfum - Poudre - Crème
Gyártás eredeti csomagolásban

Elképzeltetlennel kellene meglegyetésben részesül a "Rouge et Noir" cikkek vásárlásánál. Érdeklődjék az Őra illatszeresénél aki készséggel szolgál felvilágosítással.

rökben is sűrűn megfordult és hőkezleten támogatta a bajnokokat.

Bécsből jelentik: A vizsgálat újabb adatai szerint Parnegg családja játékszenvedélye miatt gondnokság alá akarta helyezni a nagyiparost s most van folyamatban a gondnoksági eljárás. Ez rendkívül elkeserítette a nagyiparost. Parnegg második házasságában egyébként Hieronymi Károly volt magyar kereskedelmügyi miniszter unokáját, egy Kövér-leányt vett el feleségül.

Március 26-án kezdik tárgyalni Aradon az adófelebbezéseket.

A három tagú bizottságnak teljes jogú tagja az adófizetők kiküldöttje is. — Hiányosak az eddig beérkezett felebbezési kérvények.

Hogyan kell elkészíteni a felebbezést?

(Arad, március 19.) Az adókievítő-bizottságok még javában működnek, mindössze az a speciális adókievítő-bizottság fejezte be munkáját, amelynek elnöke Gheorghescu főosztályvezető volt és máris nagyban folynak az előkészületek a pénzügyigazgatóságon a felebbezési tárgyalásokra. Tömegesen érkeznek a túlhajtott adókievítések ellen a felebbezések és

március 26-án megkezdődik működését a pénzügyigazgatóságon a felebbezési bíróság.

A bizottságnak három tagja van az új adótörvény szerint és pedig a pénzügyigazgató, a törvényszék részéről delegált törvényszéki bírósági és a feleknek kiküldöttje. A törvényszék még nem döntött, hogy melyik bíróságot fogja delegálni, a pénzügyigazgatóságot Caba Gyula pénzügyigazgató fogja képviselni, míg a feleknek képviselőjét az egyes szakmák, vagy kamarák fogják kiküldeni.

A házadó és globálisadó felebbezési ügyekben az adófizetők képviselője Popa Ioan bankfőtisztviselő, helyettese pedig Popetiu Traian lesz.

Az új törvény szerint az adófizetők kiküldöttje is teljesjogú tagja a bizottságnak és nemcsak hozzászólási, hanem szavazati joga is van. Remélhető, hogy a felebbezési bíróság nagyobb belátással lesz és mérsékelni fogja a túlhajtott adókat, mert a mai nehéz gazdasági viszonyok között szinylődő ipar és kereskedelem a most megállapított magas adókat nem képes elviselni.

Az eddig beérkezett felebbezések azonban legnagyobb részben hiányosak voltak, mert az adófizetők nem tüntették fel pontosan, hogy hányas számú jegyzőkönyv alapján, melyik adókievítő-bizottság adóztatta meg és a dátumot sem tüntették fel mindenki pontosan. Erre való tekintettel érdeklődtünk a pénzügyigazgatóságon, hogy pontosan mit tartalmazzon a felebbezési kérvény.

A pénzügyigazgatóságon nyert felvilágosításaink szerint

a felebbezési kérvényt román nyelven kell

és azt a következő szöveggel kell kezdeni:

Domnule Administrator!

Contra procesul verbal No. .... formular
..... al Instantei de impunere No. .... din
ziua de ..... in termen legal am onoare
a face

APEL

Motivule apelului sunt urmatoarele:

Itt azután az adófizetőnek, aki az adókievétést sérelmesnek találta, részletesen fel kell sorolnia, hogy milyen indokból kívánja az adókievítő bizottság határozatát megfélebbezni.

Az adókievítéseket a törvény értelmében a kivételéstől számított 20 napon belül kell megfélebbezni. A kivetés és a kérvény benyújtásának napja nem számít.

A pénzügyigazgatóságon most egyébként lázasan folyik a munka, hogy a felebbezési kérvényeket előkészítsék a tárgyalásig és a napokban már ki-mennek az értesítések is, hogy mikor tartják meg a felebbezési tárgyalást.

Leprás beteg a craiovai pénzügyigazgatóságon.

Tizenöt év után most került kórházba egy leprás hadiözvegy.

Craiovából jelentik: A craiovai pénzügyigazgatóságon ma délelőtt megjelent egy Paraschiva Marcu nevé 44 éves asszony, aki hadiözvegyi nyugdíját akarta fővenni. A kifizetést eszközölő tisztviselőnek feltűnt az asszonynak borzalmasan összeroncsolt arca és a mentőkért telefonált, akik megállapították, hogy az asszony lepra-beteg. Kihallgatása során az asszony elmondotta, hogy 15 esztendeje szenved már ezekben a sebekben és azóta is együtt él családjával. A tárgyalás során megállapították.

Véres összeütközés történt a csendőrség és lakosság között Szatmármegyében.

A dohányraziák súlyos következményvel. — Sortűz a tömegre. — Vizsgálat indult meg az összeütközés ügyében.

Szatmárról jelentik: Szatmármegyében néhány nap óta dohányraziák folynak a megye különböző helységeiben. Legutóbb Csengerbagoson akarták a csendőrök végigkutatni a falu összes házait, azonban a lakosok egy tömegben megtámadták őket. A csendőrök előbb feloszlásra hívták fel a tömeget, majd amikor az emberek nem engedelmestek, a levegőbe lőttek, ez sem használt és

most már sortűzet adtak le a tömeg közé. Több sebesülés történt, de ez nem riasztotta vissza a falubelieket és

ujból megattakirozták a csendőröket, akiknek szorongatott helyzetükben a közeli csendőrőrsről kellett hogy segítség kijön és csak így tudtak rendet teremteni. Maga a megyei prefektus is kiszállott és ő végzi a vizsgálatot. Egy Kelemen nevű sebesültet a szatmári kórházba szállították, aki elmondta, hogy a vezető csendőr részeg volt és teljesen ok nélkül használta fegyverét.

A csendőrség letartóztatott a véres események kapcsán öt embert, köztük a sérült Kelemen is, akinek a lábát lőtték át.

Akkumulátorok töltése, villanymotorok, autódinamók tekergetése és javítása.
FRIED, v. Tökölly-tér 14.

Petroleummágnás lett a walesi hercegből.

Londonból jelentik: A walesi herceg kanadai birtokán, amely Turner Valley-ben fekszik, pár nappal ezelőtt gazdag petroleumforrást fedeztek fel. Szakértők véleménye szerint a forrás oly dúz, hogy a környéken virágzó petroleumipar fog kifejlődni. A birtok vezetője, Carlyle professzor kijelentette, hogy az angol trónörökös rövidesen gazdag petroleummágnás lesz.

A Facla szerint Amerikába szökök az okirathamisítással vádolt madridi sajtóattasé.

Súlyos támadások Dobrescu erdélyi kormányzó ellen az agrárpanamából kifolyólag.

Bucurestiből jelentik: Az Ordinea című lap sorozatos támadást intéz Dobrescu erdélyi kormányzó ellen, az ismeretes agrárpanamából kifolyólag és mindenáron azt akarja behizonyítani, hogy a panamákban a kormányzó a főbűnös, vagy legalább is tettes-társ. Ma fakszimilét közöl egy Molnár nevű egyén leveléről, akit a panamák során milliókkal károsítottak meg. A lap szerint a kezében lévő levelekből kétségtelenül megállapítható, hogy Dobrescunak része van a panamákban.

Ismeretes, hogy az agrárviisszaélések ügyében Dobrescu feljelentést tett Tiberiu Vornic madridi sajtóattasé ellen, akit azzal vádol, hogy ráhamisította nevét az agrárügyek aktáira. A Facla szerint barátai azt a tanácsot adták a sajtóattasénak, hogy ne jöjjen haza, hanem utazzon Amerikába. A lap szerint ennek tulajdonítható, hogy a sajtóattasé még nem jött haza, dacára annak, hogy visszahívták.

Ujabb színházi botrány Szatmáron.

Vasárnap este a Sybill előadásán a primadonna és egy színész nem akartak tovább játszani, amíg nem kapnak pénzt. — Másfélórás pauza után folytathatták csak az előadást. — A szatmári közönség és a sajtó megelégedte a szatmári színház botrányait.

Szatmárról jelentik: A szatmári színházi szétvon ezidén ugylátszik ugyancsak bővelkedik botrányokban. Fölkavarta a színházi berkeket Huszár Károly igazgató döntőbírósgát igénybevevő kiválása s emlékeztetés az az incidens, ami Kovács Kató primadonna és az igazgatóság között történt. A primadonna ugyanis előadás közben lemondta a szerepét, mert nem kapta meg már hosszabb ideje gázsiját, most a szatmári sajtó jelentése szerint újabb és sűrűn megismétlődő kisebb-nagyobb botrányok teszik változatosabbá a csaknem befejezéshez ért szezet. Róna Dezső színházigazgató most tartja tagjainak bucsu-előadását és közbeiktatott műsorként vasárnap este Jacobi Victor világhírű operettjét: a Sybill-t játszották. Az egyik szatmári lap „Reflexiók egy botrányos színházi előadáshoz” címmel foglalkozik az esettel és ennek kapcsán erős hangon bírálja az erősen kritizálható előadás alatt történeteket. A gage-nemfizetés honyodalmai ezuttal is kiszivárogtak a közönség közé, amely ma holnap már nem hajlandó tudomásul venni a színház válságos helyzetét és tiszteletet kér már legalább a lefizetett pénzéért is. Az egyik szatmári lap a Sybill előadásával kapcsolatosan a következőket írja:

„Nem beszélünk most arról, hogy az előadás a minden minimális nivón alul állott, hogy a legszébb magyar operettből oldalszámra húzták ki a zenét és a szövegrészeket, hogy a szereplők lehetetlenül voltak felöltözve, hogy a nagyhercegen például egy szürke lovagló-bricsesz volt, a testőrtiszt uraságiinas-livrében feszelt és így tovább. Még azt sem akarjuk észrevenni, hogy a színpadon dühöngött a szerepmentes, hogy a rendező az epizód szereplőket minden kritika nélkül válogatta össze, csupán azt nem hallgathatjuk el, ami az első és második felvonás között a kulisszák között lejátszódott.

A primadonna és az egyik színész az első felvonás után kijelentették, hogy ha nem kapnak pénzt nem játszanak tovább.

Alkudozás kezdődött meg a primadonna, a színész és az igazgatóság között, amely a leeresztett vastüggöny mögött mintegy másfél óráig elhúzódott. A közönség eleinte tapsolt, később a székeken dörömbölt úgy, hogy a színház ügyelője kijött a vastüggöny ajtaján és türelmet kért, amíg a „technikai akadályok” elmúlnak. A közönség nagyon jól tudta, hogy a technikai akadályok ez esetben pénzt jelentenek és sokan megunva a komédiát, otthagyták az előadást, amely végre — másfélórás szünet után — tovább folytatódott, de közben

az állér egyik szereplője a kiállott igazgatók következtében a színpadon rosszul lett úgy, hogy ki kellett vinni a kulisszák közé. És ez az alkudozás estéről-estére folyik s vagy az előadás kezdete szenvedést vagy a felvonások közötti szünetek nyulnak túl hosszúra úgy, hogy

a közönség már nevetve mondja:

— Megint pénzt kér valaki...“

A szatmári lap a közönség nevében a legenergikusabban visszautasítja az ilyenfajta színházi eseményeket és fölveti a kérdést, hogy vajon eme épületes színházi események mellett szükség lehet-e Szatmáron magyar színházra, mert a magyar közönség ezekután fanyar szájjal és jogosan kételkedve fogadja az obligát frázist, hogy a magyar színpadi kultúráért áldozatot kell hoznia. És nem is hoz, mert azokért, ami irást a magyar kultúra álarca alatt Szatmáron folyik — írja a lap — sem a magyar közönség, sem a magyar sajtó nem vállal közösséget. Végül leszögezi a lap, hogy ál-mártirokra (direktorokra) nincs szükség, még akkor sem, ha ezek a magyar kultúra köntösjében tetszelegnek önmaguknak.

A jövő héten kezdődik a taksakivetés az Aradhoz csatolt területeken.

Mikélakán törvénytelen adókat szedtek a múlt évben.

(Arad, március 19.) Ismeretes, hogy a város vezetősége kiküldötte Mikélakán, valamint a többi Aradhoz csatolt új városrésze a pénzügyi hivatal megbízottait, hogy felülvizsgálják az elmúlt év zárszámadásait és megállapítsák az városi adókat. A bizottság befejezte munkáját és főként Mikélakán megállapította, hogy a múlt évben teljesen törvénytelen módon szedte be a községi illetékeket. A kivetés úgy történt, ahogyan a községi jegyzőnek tetszett, tekintet nélkül a törvény előírására. A város ve-

zetősége természetesen nyomban beszüntette az adóztatás ilyen formáját. Az interimár bizottság mai ülésén Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke beszámolt azokról az előmunkálatokról, amelyeket a pénzügyi hivatal elvégzett és bejelentette, hogy a tavaszi vásár után, tehát a jövő héten a városi adókivető bizottságok megkezdik az idecsatolt területeken az adókivetést. A bizottság jóváhagyta az előterjesztést.

Csáky gróf volt magyar honvédelmi miniszter eljegyezte Siró Anna budapesti színésznőt.

Siró Anna, a Városi Színház primadonnája megnősül a színpadtól.

Budapestről jelentik: Még alig esendenedett el az a politikai vonatkozású gazdasági botrány, melynek hátterében az egyik legkiválóbb magyar színésznő nevét kutatták a bukott Földhitelbank károsultjai, máris újabb pikantéria hirtelre száll a budapesti előkelő társaságokban. Ezt a pikantiát egy eljegyzési hír szállította a pletykára éhes Budapest számára. Az eljegyzésnek, mint társadalmi pikantiának politikai mellékzét adnak azok a körülmények, melyek között néhány hónappal ezelőtt gróf Csáky honvédelmi miniszternek majdnem egyik napról a másikra, sietve távoznia kellett helyéről, hogy azt átadja Gömbös Gyulának. Ismeretes, hogy gróf Csáky mint honvédelmi miniszter már több ízben került nehéz helyzetbe különböző katonai szállítási ügyekben. Néhány évvel ezelőtt nagyon sok támadásnak volt kitéve a hírhedt szénpanama miatt, melyben a Mezőgazdák Szövetkezete és az Avena r. t. voltak kompromittálva több katonai intendánssal együtt. Több katonai és polgári személyt le is tartóztattak, de a két testvérvállalat vezetőjének, Ullmann igazgatónak halála bizonyos mértékig

megnehezítette a felelősség kérdésének teljes tisztázását. Hosszabb, rövidebb vizsgálati fogság után teljesen elcsendesedett ez a botrány és amikor Gömbös Gyula első feleségétől elválva, nőül vette Ullmann vezérigazgató özvegyét, már senki sem emlegette tovább a szénpanamát és nem feszegette Csáky miniszter felelősségét. Azután jött a lőszormatrác-ügy, mellyel kapcsolatban újból nőnevet emlegettek, még pedig két nagyon előkelő mágnásasszonyt és egy színésznőt. Ez alkalommal már Gömbös avatkozott az ügybe és követelte Horthy kormányzótól Csáky azonnali eltávolítását. Bethlen miniszterelnök legalább haladékot iparkodott szerezni Csáky számára, de intervenciója eredménytelen volt, sőt még annak a meggyanúsításnak tette ki magát, hogy az egyik érdekelt mágnásasszony miatt lépett közbe. Csákyknak mennie kellett és helyét Gömbös foglalta el. Ilyen előzmények után érthető szenzációként hathat az a hír, hogy gróf Csáky honvédelmi miniszter eljegyezte Siró Anna primadonnát, a Városi Színház tagját, aki természetesen visszavonul a színpadtól.

Felfüggesztik a Legfőbb Számviteli Szék autonómiáját

Konfliktus a Számviteli Szék és a pénzügyminiszter között. — Törvényei rendezik a Legfőbb Számviteli Szék helyzetét. — Ma este foglalkozott a Számviteli Szék Anghelescu ügyével.

Bucurestiből jelentik: Anghelescu, a Legfőbb Számviteli Szék elnökének visszaélései nyomán rendkívül fontos rendszabályok készülnek. A számviteli szék által bevezetett vizsgálat végett és a pénzügyminiszterium bekerete a vizsgálat eddigi anyagát. Általános meglepetésre a Legfőbb Számviteli Szék megtagadta a pénzügyminiszterium követelését. Madgearu pénzügyminiszter az ügyet a Legfőbb Semmitőszék elé viszi elbírálás végett.

Az események kapcsán az a nézet merült fel, hogy a jelenlegi törvények alapján nem tudnak kellőképpen eljárni az állásával visszaélt elnök ellen. A Lupta információja szerint ezért törvénytervezet készül, amely felfüggeszti a Legfőbb

Számviteli Szék autonómiáját és megszünteti tagjainak elmozdíthatatlanságát. Az új tervezet értelmében a számviteli szék a pénzügyminiszter hatásköre alá kerül.

Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb számvevőség ma este plenáris ülést tartott, amely alkalommal dönteni fognak a pénzügyminiszterium ama javaslata felett, hogy Anghelescut, a Legfőbb Számvevőség elnökét a Semmitőszék fegyelmi bírósága elé állítsák. Amennyiben a számvevőség nem járul hozzá a pénzügyminiszterium indítványához, úgy a pénzügyminiszterium külön közvetlenül fogja kérni a Semmitőszéket Anghelescu felelősségrevonására.

A mondorlaki leányrabló A szerelmes legény büne. Egy délelőtt a törvényszéki tárgyalóteremben az aradi törvényszék előtt.

Hogyan fosztogatták a vásárok közönségét a „Hol a piros? Itt a piros”-játékkal. — Kapsz napi 150 lej fizetést és hetenként 1000 lej jövedelemrészesedést. — A falazó visszalopja bérét.

(Arad, március 19.) A bírák ott ülnek az emelvényen, valamennyien fekete talárban. A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt, külön a folyosón pedig a tanúk nagy tömege várakozik. Tizenkét bünyű főtárgyalását tüzte ki ma délelőttre a törvényszék. Tizenkét doszár fekszik az elnök előtt és valamennyi iratsomóiban egy-egy emberi tragédia.

— Anti Péter ügye következik — szólal meg Popescu elnök és a szolga beinvitálja a terembe a vádlottat, majd sorra bejöttek a tanúk is.

A sok apró kis lopás, sikkasztás és egyéb tyukperek után végre egy érdekesebbnek ígérkező tárgyalás. A bűncselekmény elkövetésének indító oka: szerelme. A vád: leányrablás. Anti Péter gazdalegény néhány barátja segítségével elrabolta szerelmesét és két hétig tartotta fogva egy bánati kis faluban. A romantikus paraszttörténet színhelye: Mondorlak. Idő: 1928. év ősze.

... és a vádlott elmondja védekezését. Bosnyák Lukrécia az elrabolt szerelmes, szintén részletesen vall és beszélnek a tanúk is. Mindezekből azután kialakul a következő tényállás:

A mondorlaki leányzó elrablása.

Anti Péter halálosan szerelmes volt az egyik legszebb mondorlaki leányzóba Bosnyák Lukrécia, aki szívesen fogadta a daliás legény udvarlását. A fiatalok szerették egymást és elhatározták, hogy egymásé lesznek. De közöttük állottak a szülők, az öregek, kiknek nem volt érzékük a fiatalok romantikus érzelmei iránt és a leghatározottabban elleneztek a házasságot. Amikor Anti Péter meggyőződött arról, hogy minden szó hiábavaló, merész cselekedetre határozta el magát. Napokon keresztül várt, amíg tettének végrehajtására egy alkalmas pillanat következik, miközben eljött a vasárnap. A falu fiatalsága összegyűlt a vendéglőben és megkezdődött a tánc.

Javában állt a hora, amikor Anti Péter

A „Hol a piros? Itt a piros”

A film pereg. Újabb doszár következik. A vádlott Medve Gavrilla negyvenéves parasztember Dumbrovita de Codruból. A vád ellene lopás. Elővezetik a vádlottat, akinek dr. Sárba Gheorghe a védője.

... és a vádlott beszélni kezd.

— Szalontán voltam vásárban, ahol az egyik sátor előtt nagy tömegre lettem figyelmes. Szerencsejátékot játszottak ott és én is kipróbáltam a szerencsém. Nem sikerült. „Hol a piros? Itt a piros”-at játszott a Weisz ur és én ezeregyszáz lejt vesztettem.

Ezután elmesélte, hogy

amikor észrevette, hogy család az egész, félrehívta Weiszot és követelte, hogy adja vissza neki a pénzt.

néhány legénnyel berontott a terembe, kapták a körből a leányzót, ketten üllikbe ragadták és kiszaladtak vele az utcára, ahol már várta őket a kocsi.

Anti felugrott a bakra, ostorával a lovak közé csapott és néhány perc múlva a menekülő szerelmesek szekerét elnyelte az országút pora. Hiába keresték azután őket, hiába tettek a csendőrségen feljelentést az aggó és magukat becsapottnak érző szülők: a fiatalok nem kerültek elő.

A boldog órák hova tűntek ...

A szökevények pedig ezalatt egy bánati kis faluban éltek boldogan mézesheteiket. A boldogság azonban rendszerint csak rövid ideig szokott tartani és néhány hét múlva véget ért. A fiatalok végérvényesen összevessztek, mire mindketten szépen hazatértek és néhány hét múlva már el is felejtették az egész szökdöt. Anti Péter megnősült, Bosnyák Lukrécia férjhez ment és már régen a feledés homályába borult volna az egész kaland, ha egy törvényszéki idéző eszükbe nem juttatja. Pecsétes irás jött a törvényszékről, amiben értesítik őket, hogy leányrablás miatt vádat emeltek Anti ellen és március 19-én a főtárgyalás.

... és ma megtartották a főtárgyalást.

Dr. Lepa Valér, a vádlott védője hosszas beszédében rámutatott arra, hogy az egész bűncselekmény amnesztia alá esik és kérte az eljárás megszüntetését.

A szerelmesnek megbocsájtja a törvény.

A törvényszék határozott. Popescu elnök kihirdette az ítéletet: amnesztia. Popovicium ügyész megnyugodott a határozatban és így ez jogerős. Dr. Ispravnic Sever a leány képviselőjében ekkor bejelentette, hogy ötvenezer lej kártérítésre tart igényt, a törvényszék azonban ezt elutasította, mert az Erdélyben érvényes törvények nem ismerik az ilyen kártérítések jogosultságát.

... és a parasztkomédia főszereplői megkönnyebbülten távoztak a tárgyalóteremből.

előjátékosa a vádlottak padján.

Weisz vissza is adott neki 900 lejt, majd a következő ajánlatot tette:

— Szerződöttek téged előjátékosnak

— mondotta Weisz — kapsz napi 150 lej fizetést és hetenként 1000 lej jövedelemrészesedést. Ezért a feladatod az lesz, hogy amikor én intek, mindig tessel a kártyára és így nyerni fogsz.

Természetesen a pénzt visszaadod nekem, közben pedig a közelben állók látva, hogy te nyersz, kedvet kapnak, ők is játszanak, ők azonban veszíteni fognak.

A vásári falazó odébb áll.

A megállapodás létrejött köztük és a vádlott „falazása” segítségével Weisz nyugodtan garázdálkodott a vásárokon és a vonatokon. A

NE TÖRJE A FEJÉT

hogyan szerezz be tavaszi szükségleteit

JELENTKEZZEN

az Aradi Iparosok Hitelszövetkezet

Áruhitelosztályánál,

amelynek bevásárlási könyvecskéivel

KÉSZPÉNZÁRON

vásárolhat 54 legelőkelőbb aradi cégnél

6 HAVI RÉSZLETRE

Jelentkezés naponta 9—12 és 3—6 óráig az Aradi Iparosok Hitelszövetkezet Áruhitelosztályánál, v. Weitzer és Batthyány-uccák sarkán.

straman teljesítette hives kötelességét, pénzt, fizetést azonban nem kapott. Egy szép napon pedig, amikor újra hiába kérte „bérét”, éjjel, amikor Weisz aludt, kilopott a zsebéből 7800 lejt és odébb állott. Ezért áll most lopás miatt a törvényszék előtt, a vádlott azonban azzal védekezett, hogy neki járt a pénz és csak jogos fizetését, amiért megdolgozott, vette el Weisztól.

Kihallgatták Weisz Gézát is, aki régi ismerőse a törvényszéknek és már büntetve is volt. Ő tagadta, hogy előjátékosnak szerződte volna a vádlottat, azt is tagadta, hogy becsapta volna a „Hol a piros? Itt a piros” játékkal az embereket.

— En kérem elnök ur — mondotta — becsületes vásári árus vagyok és a vádlottat azért szerződöttem, hogy legyen, aki hordja a portékáimat.

— Miéle portékát? — kérdezte az elnök.

— Kést, tikrot és egyéb csecsböcsöt — hangzott a válasz.

— De sohasem adott ebből a portékából el semmit — szólt közbe a vádlott — ez csak azért kellett, hogy ne legyen a gyereknek.

A perbeszédék után kihirdette az elnök az ítéletet: a vádlottat lopásért három havi fogságra ítélte a törvényszék. A vádlott védője felebbezett.

Déli egy óra. Még néhány kisebb ügy van hátra. Ezekkel gyorsan végez a törvényszék. A tanúk — hála a CFR-nek, nem szállítja ingyen őket — nem jelentek meg.

(— enczy.)

Könyörgő istentiszteletet tartottak

Bucurestiben a szovjet vallásüldözése miatt.

Bucurestiből jelentik: Ma Bucurestiben négy katolikus templomban az oroszországi vallásüldözésekkel kapcsolatosan könyörgő istentiszteletet tartottak. A hívők és a katolikus iskolák növendékei processzióval ezután a Szent József katedrálishoz vonultak, ahol ünnepi szertartással ért véget a könyörgés. A hívők sokasága nyugodtan osztott szét.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, csütörtökön pontosan háromnegyed 5, 7 és egynegyed 10 órakor az éneklő és zenélő filmek ragyogó briliánsa a TRAFALGÁRI OROSZLÁN (Lord Nelson utolsó szerelme.) Főszerepekben a csodás szépségű Corinne Griffith és Várkonyi Mihály. Pontos megjelenést kérünk, mert az előadások megkezdésekor az összes bejáratú ajtókat belesznek zárva. Jegyelővét minden d. e. 10 órától 12-ig a CENTRAL MOZGÓ és VÁROSI SZÍNHÁZ pénztárainál. Helyárak 50, 40, 30 és 20 lej.

VÁROSI SZÍNHÁZ MOZGÓ 5, 7 és 9 órakor a ragyogó és bájos Clara Bow-val a főszerepben: BIZTOSITSA MAGÁT.

ELITE MOZGÓ. Myrna Loy-jal a főszerepben: SANGHAI Dráma a titokzatos keleten.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor COCKTAIL (Emberfaló város.) Főszerepekben: Nancy Carrol, Richard Arlen és Lukács Pál.

HIREK.

Ezerkétszáz magyar hadifogoly sínylődik Szibériában.

Megalakult Magyarországon a hadifogoly-szövetség. — Hazahozzák Oroszországból a hadifogolyokat.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt Prónay államtitkár kezdeményezésére megalakult a hadifogoly-szövetség, amelynek 300.000 tagja van. Az alakuló gyűlésen valamennyi párt résztvett, még a szociáldemokraták is. A szövetség célja, hogy hazasegítse a még Oroszországból sínylődő magyar hadifogolyokat, valamint a háborúban elesettekről és eltűntekről pontos katasztert foglalkoztatni. A belügyminisztérium kintutatsa szerint 1921-ben összeállították az Oroszországban eltűnt hadifogolyokat és akkor 1613 embert számoltak össze. Ebből később hazatért 382, úgyhogy ma még mindig több mint 1200 ember sínylődik a szovjetpokolban.

— Időprognózis. Egyelőre hűvös, borús idő várható, éjszakai esőzésekkel.

— Csehszlovákia rendezte a kisebbségi nyugdíjasok helyzetét. Prágából jelentik: A cseh képviselőház első olvasásban elfogadta azt a javaslatot, amely a csehszlovák kisebbségi nyugdíjasok ügyének rendezését mondja ki.

— Hochberg gróf Egyiptomba utazik. Bucurestiből jelentik: A Facla szerint Hochberg gróf, Ileana hercegnő volt vőlegénye, a közel jövőben Egyiptomba és Palesztinába utazik, ahol történetesen most Mária özvegy királyné és Ileana hercegnő is időzik.

Menyasszonyi kelengyék

Mariora Fischer

Str. Bratlanu 2. (Minorita-palota)

Női és férfi ruhák készítése
házasítványokból is vállalom.

Teljes értékű, tökéletes munkát csak az végezhet, akinek idegrendben vannak, munkaképessége zavartalan. A reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál OVOMALTINE erősíti az izmokat és idegeket.

Kormányváltozást jósol a Temps.

A lap bucuresti-i tudósítója szerint, március első felében Romániában kormányváltozás lesz.

Párisból jelentik: A Temps bucuresti-i tudósítója szerint Romániában március első felében kormányváltozás várható a pénzügyi

viszonyok és kereskedelmi viszonyok stagnálása, valamint a Besszarábiában egyre terjedő kommunizmus miatt.

Aranypénzként adtak el új huszlejeseket.

Négy szélhámos végigjárta a bánági falvakat és becsapta a hiszékeny parasztokat.

Bucurestiből jelentik: Alig néhány napja, hogy forgalomba kerültek az új 5 és 20 lejes ércpénzek, máris visszaéléseket követtek el velük. A bánági csendőrség tegnap letartózt

tatott négy szélhámost, akik Csáková, Delta és Nagykomlós községekben a parasztnak mintegy háromszáz darab új huszlejeset adtak el aranyként egyenként kilencszáz lejért.

Sértegették Hindenburg elnököt a birodalmi gyűlés mai ülésén.

Kiplakátirozzák Hindenburg elnöknek a Young-tervezetről kiadott manifestumát.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés ma 218 szavazattal 130 ellenében elfogadta azt a törvényjavaslatot, amit a kormány a parlament elé terjesztett, Hindenburg elnöknek a Young-tervezet törvénye ügyében kiadott manifestumának országos kiplakátirozása érdekében. A vita során az ellenzék részéről több alkalommal Hindenburg személyét is súlyosan sértő közbekezdések hangzottak el, úgy, hogy az elnök többször kénytelen volt az ellenzéki képviselőket rendreutasítani.

Eltávolították a pesti Panoptikumból Mágnás Elza gyilkosának szobrát.

Nick Gusztáv könyörgésére beolvastották a viaszszobrot, amelyből Nobile szobrát készítik.

Budapestről jelentik: A városi Panoptikumban ma megjelent Nick Gusztáv, aki annakidején meggyilkolta Mágnás Elizát, de néhány hónappal ezelőtt kiszabadult a fogságból és megdöbbenve látta, hogy ott is van állítva az ő viaszra. Kétségbeesetten kért az igazgatót, hogy miután ő jó utra tért, távolítsa el a szobrát. A Panoptikum igazgatója teljesítette kérését és a viaszszobrot beolvastották. Az így nyert viaszszobrot Nobile szobrát mintázzák meg.

Vallásgyalázó népgyűléseket tartanak a cseh kommunisták.

„A sötétség és család házat ne látogassátok”. — Tízezer német kommunista lép ki a katolikus egyházból. — Újabb templombeszérek Oroszországban.

Prágából jelentik: A cseh kommunista párt megkezdte a harcot a vallás ellen. A deutschbooti templomgyalázás, ugylátszik, jel volt arra, hogy az egész országban megkezdődjön a harc. Ma a fővárosban röpcédulákat osztogattak a következő címmel:

„A sötétség és család házat ne látogassátok!”

A kommunisták a város különböző részeiben népgyűléseket tartottak és tüntettek a vallás

ellen. A rendőrség több gyanús egyént letartóztatott.

Berlinből jelentik: A kommunista párt felhívta tagjait, hogy tömegesen lépjenek ki a katolikus egyházból. Hír szerint 10.000 férfi és nő fog kilépni.

Moszkvából jelentik: Dacára annak, hogy a szovjet megígérte, hogy megszűnnek a további vallásüldözések, a moszkvai kerületben ismét 56 templomot zártak be.

Háromévi fegyházatot kapnak a hitelrontók.

Elkészült a hitel védelmére szóló javaslat.

Bucurestiből jelentik: A köz- és magánhitel védelmére szóló javaslat 3 évi fegyházzal és kétszáz ezer lej pénzbüntetéssel

sújtja azokat, akik akár szóval, akár írásban megrágalmazzák a köz- és magánhitelt.

— Rendezik Ausztria háborús adósságait.

Bucurestiből jelentik: Lugojeanu miniszterelnökségi államtitkár hétfőn Párisba utazik, ahol mint Románia első delegátusa, részt vesz Ausztria háborús adósságának rendezésére összehívott konferencián. Rajta kívül Teuceanu és Tutuc képviselik Romániát. Lugojeanu a két héti huzódó konferencián tárgyalni fog különböző tökélerdekeltségekkel, a most létesült romániai mezőgazdasági hitelintézetbe való bekapcsolódásra vonatkozólag is.

— Az angol munkáspárt akciója a kommunizmus ellen. Londonból jelentik: A munkáspárt körlevélben értesítette tagjait, hogy a párttagoknak tilos bármilyen kommunista szervezetbe tagnak belépni. A körrendelet közli ezenkívül a kommunista izü egyesületeknek névsorát is.

— Gyásküldöttségek fogadják Spanyolországban a diktátor holttestét. Párisból jelentik: A különvonatot, amelyik Primo de Rivera holttestét szállítja, minden állomáson Spanyolországban gyásküldöttségek fogadják.

Mielőtt hazulról elmegy, tegyen szájába egy ANACOT pasztillát, hogy az időjárás kellemetlenségétől mentesüljön. — Egy flóra ára 37 Lei.

— Betiltották a francia agrárpárt felvonulását. Párisból jelentik: Az agrárpárt mai nagygyűlésével kapcsolatban felvonulást akart rendezni, ezt azonban a rendőrség nem engedélyezte.

A világhírű

SIDOL

főmtisztítószert

hamisítják!

„SIDOL” csak zárt palackban való. Címkéje zöld színű, piros korongban fekete betűkkel „SIDOL” felírással. Minden SIDOL-hamisítvány felmárja a kezeket, rongálja és megtámadja a tárgyakat és nem gazdaságos.

Az utánzatokat saját érdekében utasítsa vissza!

— A pápa az oroszországi vallásüldözések áldozatait misét mondott. Citta del Vaticanból jelentik: XI. Pius pápa ma reggel a Szent Péter-templomban csendes misét tartott az oroszországi vallásüldözés kapcsán és azért, hogy az orosz nép térjen ismét vissza a keresztény tanokhoz. A misén résztvett a biborosi kar, a diplomáciai testület, a nemeség, a szerzetesség, a szeminariumi és katolikus intézetek bizottsága. Vezeklő zsoltárok után a De Profundis énekelték el, majd közszemlére tették a passiók ereklyéket. Apostoli áldással ért véget a könyörgő istentisztelet.

— Megszervezik a mezőgazdasági iskolákat. Bucurestiből jelentik: A földmivélsügyi miniszter rendeletet bocsájtot ki a mezőgazdasági iskolák megszervezésére vonatkozólag. Az országban lévő hat elemis iskolákat középfokúakká fejlesztik a rendelet értelmében.

— Községi jegyzők nem eskethetnek. Ma rendelet érkezett a belügyminisztériumból az aradi prefekturára. A rendeletben a minisztérium szigorúan megtiltja, hogy az egyes községek jegyzői végezzék az anyakönyvvezetői tisztet, amelyet kizárólag a községi bíró, vagy annak delegáltjaként egy községi tanács tag tölthet be. A jegyző csak az iratokat állíthatja ki és előkészítheti az esketést. Az új anyakönyvvezetői jelvényt a belügyminisztérium a közeljövőben állapítja meg.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok!

használgák a dr. Földes-féle Ferrol Vastáp-likört. Készíti dr. Földes-gyógyszerár, Arad.

— Borzalmas vihar Craiovában. Craiovából jelentik: Craiovában tegnap borzalmas vihar dühöngött, amelyre emberemlékezet óta nem volt példa. A fákát tövestől kidöntötte a pusztító szél, háztetőket sodort le, táviróponnákat csavart ki és a temetőben számtalan keresztet ledöntött.

Szenzáció!

Nagy hitel utolsó divata, tiszta gyapjúszövethez jutottam olcsón, miáltal bárki

50%-al olcsóbban

vehet legdivatosabb női tavaszi kabátot!

„Menczer Confectio áruház”

Bárki alkalom!

Gyűlések ma!

Arad, Váci Géza R. 42. szám.

LEGUJABB.

Elfogták a román—cseh határvidék rémét.

A román határmenti község csendőrparancsnoka adott buvóhelyet a rablóvezérnek. — Fel-függesztették a csendőrparancsnokot.

Ungvárról jelentik: A Cseh Távirati Iroda jelentése szerint a csehszlovák csendőrség letartóztatta Petreckit, a híres rablóvezért, aki Simonjuk nevű társával együtt már hónapok óta valóságos réme volt a román—cseh határmenti községek lakosságának. Hol itt, hol ott tüntek fel a rablók és nagymennyiségű pénzt és egyéb értékeiket zsákmányoltak minden alkalommal. A betöréseknek és utonállásoknak egész sorozatát követtek el és rengeteg bűncselekmény terheli a két rabló lelkét.

Működésük színterét állandóan változtatják és egyszer Csehszlovákiában garázdálkodtak, máskor pedig román területen fosztogatnak.

— Spanyol egyetemi tanár súlyos balesete. Madridból jelentik: Unamuno egyetemi tanár, aki nemrég tért haza az emigrációból, az uccán ment, amikor egy kutya megtámadta. Egy ideig ellenállt a kutya támadásának, később azonban hátrálni volt kénytelen. Közben azonban megboltlott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy mindkét csuklója eltört.

— Úszóhajnok-házasság Amerikában. New-yorkból jelentik: Márta Norelius, a világhírű úszóhajnoknő, aki tizenkét világrekord védője, férjhez ment Joe Wrighthez, az ismert kanadai úszóhajnokhoz.

— Pernyáva lakossága vámentesen szállíthat fát a csálai erdőből. A pernyával lakosság kérvényt nyújtott be a városhoz, amelyben előadta, hogy a csálai városi várn akkor is vámot szed tőlük, amikor a saját részükre hoznak fát az erdőből. Kéri, hogy töröljék el ezt a vámot. Az Interimár bizottság ma foglalkozott az ügyvel és helyt adott a kérelemnek, de kimondta, hogy a vámelengedés csak arra az esetre vonatkozik, amikor az anadi polgárok a saját részükre szállítanak fát.

— 200.000 lejt utaltak ki a városi nyugdíjasoknak. Az Interimár-bizottság mai ülésén jóváhagyta a városi nyugdíjasok részére kért 15 százalékos illetményemelést, amelyet a közeli napokban kiutálnak. A nyugdíjasok körülbelül 200.000 lejt kapnak.

— Kifosztották a Notre Dame székesegyház perselyeit. Párisból jelentik: Ismeretlen tettesek ma éjjel kifosztották a Notre Dame székesegyház perselyeit. A betörők este elfejtették a gyóntatószékben és éjjel tizenkét óra után kezdtek a munkához. A vizsgálat megindult, de eddig nem sikerült nyomra akadni.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek, valamint tulsok ivás és dohányzás, vagy morium és kokain élvezete idéz elő, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata fontos megelőző intézkedés. Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József viz többek közt ólommérgezésnél nemcsak meggyógyítja a makacs székrekedést, hanem mint specifikus ellenszer is kifejti kiti-nő hatását. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Április 30-ig lehet befizetni a vigalmiadó-hátralékot. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium április 30-ig adott haladékot a vigalmiadó-hátralék befizetésére vonatkozólag, amikor a befizetést a késedelmi kamattal együtt kell eszközölni. Aki a határidőig nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, büntető kamatot is fizet a köteles összegén kívül.

— Letartóztatták az aradi görög keleti templom perselyfosztogatóját. Az aradi rendőrség letartóztatta Führer Rozália aradi munkásnőt, akit tegnap épen akkor kaptak rajta az aradi román templomban, amint az előcsarnokban levő perselyt kifosztotta és tartalmát magával vitte. A rendőrségen kihallgatása még folyik, mert valószínűleg az utóbbi időben az egyes templomokban elkövetett perselylopásoknak ő a tettese.

de minden egyes alkalommal sikerült elűnniök a nyomozó hatóságok elől. Most azután a Fevidék réme csendőrkézre került.

Kihallgatása során Petrecki szándékos vallomást tett és elmondotta, hogy azért sikerült neki minden alkalommal elrejtőzködni a csendőrök elől, mert buvóhelye a határ mentén fekvő Vales-Visuul román község csendőrparancsnokának háza volt, akinek azért, mert ott meghúzódhatott, egy negyedmillió lejt fizetett.

A Cseh Távirati Iroda jelentése szerint a román csendőrparancsnokot azonnal felfüggesztették és megindult ellene az eljárás.

— Rálöttek a régi királyságban egy vonatra. Bucurestiből jelentik Bratca és Piatra Craiului közötti útvonalon ismeretlen tettesek rálöttek a 317-es számú személyvonatra. Az egyik golyó bezúgta a vonat első osztályu kocsijának egy ablakát. Emberéletben nem esett kár. A mozdonyvezető gyorsított és sikerült is megmenekülnie a banditák támadása elől.

— Kétmillió lejes jutalom a moreni-i tűz eloltójának. Moreniből jelentik: Az itteni petróleum-vállalat, melynek szondája két éve ég, kétmillió lejt tiszteletdíjat ajánlott fel egy olyan készülék feltalálójának, amely a tüzet eloltja.

— Vasárnap kezdődik meg Budapesten a filatelista kongresszus. Budapestről jelentik: Vasárnap, március 23-án kezdődik Budapesten a nemzetközi bélyeggyűjtő-kongresszus. A filatelista-versenyen úgy külföldről, mint Magyarországon minden részből számosan vesznek részt.

— Súlyos szerencsétlenség a kölni színházban. Kölnből jelentik: Tegnap este súlyos szerencsétlenség történt a kölni színházban, ahol egyik színész jubileumát tartották. Előadás után a közönség lelkesen ünnepelte a jubileánst. A közönség köréből egy kereskedő a nézőteret és színpadot összekötő hidon a színpadra sietett, hogy az ünnepeket üdvözölje. Mikor a színpadról a nézőterre visszatérőben volt, a zsinórkezelő a vasfüggönnyt ráeresztette. A vasfüggöny a kereskedő fejére zuhant és oly súlyosan megsebesítette, hogy pár óra múlva meghalt.

Propaganda-eszköznek használja fel a néppárt Ioanitescu lemondását.

Nagy előkészületek folynak a vasárnapi averescanus kongresszusra. — Averescu tábornok egy év után átadja az elnöklést Bratianunak.

Bucurestiből jelentik: Nagy érdeklődést keltett politikai körökben az a paktum, amelyet a liberális párt és az Averescu-párt kötött a közös kormány tekintetében. A Facla ma nagy cikket ír az eseményről — amelyről ma beszámoltunk — és a lap szerint a megállapodás értelmében a koncentrációs kormány elnöke Averescu tábornok lenne. Miniszteri tárcát kapnak olyan „hazafias” nemzeti-paraszt-pártiak is, akik megszakították az összeköttetést a mostani kormánnyal. Egy évi uralom után Averescu átadja az elnöklést Bratianu Vintilának.

Veszedelemes rablót fogtak el Biharmegyében.

50.000 lejt jutalmat tűztek ki elfogatásukra.

Nagyváradról jelentik: A megyei rendőrség hosszas nyomozás után elfogta Kacsora János ismert bihari rablót, aki hosszú időn keresztül rettegésben tartotta a megye lakosságát. Elfogatása esetére Maiorescu megyei prefektus 50.000 lejt jutalmat tűzött ki, amelyre most a rendőrség igényt is tart. A törvényszék legutóbb 7 esztendei fegyházra ítélte, azonban büntetésének kitöltése elől megszökött.

— Kényszerjegyzéset kért maga ellen a Dick Manó könyvkiadó-cég. Budapestről jelentik: Dick Manó, az ismert könyvkiadó kényszerjegyzéset kért maga ellen. Az aktívul 120.000 pengőt tesznek ki, 185.000 pengő passzívul szemben.

— A Magyar Párt felhívása. Az aradi Magyar Párt felkéri mindazon hölgyeket kik a Magyar Bálon tevékenykedtek, hogy pénteken délután 6 óra sziveskedjenek a Magyar Párt helyiségében értekezletre összegyűlni. Ez alkalommal lesz a beszámoló a Magyar Bál eredményéről.

— Sporttelepet kapott a Vulturul egyesület. Az aradi Vulturul sportegyesület kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, kérve, hogy utaljon ki számára sporttelepet Gájiban. Ma tárgyalta az interimár bizottság a kérelmet és megadta a kért területet évi száz lej taksa ellenében három évi időtartamra.

— Mesedélután az Iparos Otthonban, vasárnap délután fél 4 órakor.

— A Nyugat március 16-iki most megjelent számát Möriz Zsigmond cikke vezeti be, amelyben „A költő és apja” címen Tóth Árpáddal és szobrász-édesapjával volt debreceni találkozásának megható emlékét mondja el. Külön érdekessége e számnak Révész Béla „Leshelyen, a nézőterem” című cikke, mely egy színházi előadásnak a rosszul halló nézőre tett nagy benyomásait leplezi le. Kosztolányi Dezső novellája (Vendég), Szitnyai Zoltán nagy elbeszélése (Zay Isti két bálja), Földi Mihály cikke (A világ legnagyobb írója), Gyulai Márta Kaffka Margitról írt tanulmánya, Gellért Oszkár, Török Sophie, Juhász Gyula és Ilyés Gyula versei, Möriz Zsigmond regényfolytatása (A nagy fejedelem) a gazdag szám kiemelkedő közisményel. Ára 60 lej. Negyedévi előfizetése 300 lej. Főbbizományos: Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat; Cluj, Strada J. Ratiu A.

Trockij súlyosan megbetegedett.

A szovjetpolitikus beutazási engedélyt kért a francia és német kormányoktól.

Stambulból jelentik: Trockij súlyosan megbetegedett és családja újból beutazási engedélyt kért a francia és német kormányoktól, hogy gyógykezeltesse magát a beteg szovjetpolitikus.

Halálos szerencsétlenség a bucaresti-i rádióleadó állomáson.

Bucurestiből jelentik: A fővárosi rádióleadó egyik mérnöke az egyik transzformátort akarta javítani, közben hozzáért az erős feszültségű áramhoz, amely a mérnököt megölte.

Nagyarányu demonstrációt készítenek elő az averescanusok a vasárnapi kongresszusra, amelynek alkalmából főként az Ilfov és Vlasca megyeiekre számítanak. A néppárt felhasználja Ioanitescu belügyi alminiszter távozását a propaganda céljaira és azt mondja a lakosságnak:

— Jöjjetek velünk. Vezetetek eltávozott, mert összeveszett a kormánnyal, amely nem törődik a parasztság érdekeivel.

Az averescanusok erősen hisznek akciójuk sikerében.

Törvény készül a kommunizmus ellen

Bucurestiből jelentik: A kormány törvényjavaslatot készít a kommunizmus ellen. A bucaresti-i Epoca című lap szerint a készülő törvény drákói szigorral fogja büntetni úgy a tényleges kommunizmust, mint annak elméleti megnyilatkozását is. Tehát a készülő törvényjavaslat szerint a kommunizmus minden formája büntény, így akár mint társadalmi, akár mint gazdasági célkitűzés, föltétlenül üldözendő. Az új javaslat szerint a betiltás és a foszlatás sorsa vár mindennemű kommunista testületre.

Tönk szélén és felozlás előtt áll a marosvásárhelyi társulat.

A pénzügyigazgatóság lefoglatta hátralékos adó fejében Gáspár társulatának ruhatárát és díszleteit is. A társulatnak annyi pénze sincs, hogy továbbtázzon Szászrégenbe. Egy hét óta minden bevétel nélkül tengődnek Gáspár türelmes színészei.

Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi szintársulatot a pénzügyigazgatóság értelmetlen és túlzó magatartása a tönk szélére sodorta. A szintársulat készpénzkészletét — mint ismeretes — a pénzügyigazgatóság lefoglalta, s azonkívül zár alá vették a díszletraktárt, a ruhatárt, a könyvtárt, a kultuszminisztériumnál letétbe helyezett 100.000 lejes kauciót s végül megtagadta a színház jegyeinek a lebélyegzését, mindaddig, amíg Gáspár igazgató ki nem fizeti az „adóhátralékot“.

A pénzügyigazgatóság példátlan könyörtelensége miatt a társulat tagjai a legkétségbeesettebb nyomonutazásba jutottak. Vasárnap kel-

lett volna, hogy befejezzék szízejüket a székek fővárosában, de a pénzügyigazgatóság magatartása miatt még a múlt csütörtökön szízejüket csináltak. Most szívesen elmenének Marosvásárhelyre, de nem teltek meg, mert a pénzügyigazgató adóhatáráta utolsó lejüktől is megfosztotta és nincsen pénzüik utiköltségre. Pedig csak Szászrégenbe akarnának menni, ami Marosvásárhely mögött van s oda sem tudnak eljutni. Egy hete minden bevétel és minden gage-lehetőség nélkül tengődik a lelkes színészgárda és ha hamarosan valahonnan nem jön segítség, Gáspár kénytelen szíjüket erőszakkal eddig türelmesen várakozott társait.

KÖZGAZDASÁG.

Csak közszükségleti cikkeket szabad maximálni.

Elkészült a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat. — Végljárását csak kamarai engedéllyel rendezhetik.

Bucurestből jelentik: Mint megirtuk, az ipar és kereskedelemügyi miniszter benyújtotta a kamara elé a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslatot és szigorú szankciókat helyez kilátásba mindazok ellen, akik áruutáraztatást eredetinek akariák eladni, kik

illetéktelenül hirdetnek végljárását. A törvényjavaslat megállapítja hogy végljárását csak kereskedelmi és iparkamarai engedéllyel lehet, maximálni pedig csak közszükségleti cikkeket szabad.

A Népszövetség elé kerül — Ujkiúda—Arad vasuti vonal megváltása.

A közlekedésügyi bizottság hat havi terminust adott a közvetlen tárgyalásokra.

Genf-ből jelentik: Ma ülést tartott a Népszövetség közlekedésügyi bizottsága, amely a magyar vasuti társaságok ama panaszával foglalkozott, hogy nem tudnak megállapodásra jutni a román kormánnyal az Ujkiúda—Arad közötti vasutvonal megváltására nézve. A bizottság közvetlen tárgyalásokat ajánlott a feleknek s erre hat havi terminust adott. Amennyiben hat hónap alatt nem jutnak megállapodásra, úgy az ügy a népszövetségi tanács elé kerül.

= **Helyi valutaárak.** Valuták: Budapest Lej 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5.00, New-York 168.

Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. — Devizák: Budapest Lej 29.50, Bécs 23.74, Berlin 40.15, Zürich 32.61, Páris 6.63, Prága 5.00, New-York 168.25, Milánó 8.84, London 817.50, Belgrád 2.98.

= **Leszállította az Angol Bank a kamatlábat.** Londonból jelentik: Az Angol Bank a kamatlábat 3 és fél százalékra szállította le a magánkamatlábat pedig 3 százalékra.

= **Ford-teherautót vesz a város.** A város interimár bizottsága ma felhatalmazást adott Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnöknek, hogy egy Ford-teherautót vásároljon. Ezen célból az elnök az összes aradi cégektől ajánlatot kér be.

= **Kényszeregyezés.** Csatlós István, a Calea Sagunában lakó butorasztalos, ma beadvánnyal fordult a törvényszékhez és kérte a kényszeregyezési eljárás megindítását. Hitelezőinek 50 százalékos kvótát ajánlott fel. Aktíva 230.300 passzív 318.370.

Prof. Ion R. Petringineriu-Motu,

aki százfizennégszer volt letartóztatva, előadást akar Aradon tartani.

Beszélgetés a „nagy mű“ szerzőjével. — Milliók a levegőben. — Aki Averescut miniszterelnök korában buktatta meg a belényesi választáson.

(Arad, március 19.) Egy széleskarimájú, fekete kalapos férfi keresett ma este fel a szerkesztőségben. Először 1920-ban Belényesen a választások alkalmával találkozottam vele, amikor Averescu miniszterelnököt megbuktatta, legutójjára pedig az elmúlt év őszén, mikor néhány havi vizsgálati fogság után a temesvári ügyészség szabadlábra helyezte. Azóta volt minden. Kolozsváron és Temesváron bankigazgató, Bucurestiben főszerkesztő, Bécsben cipészeti szaktanár és saját bevallása szerint százfizennégszer volt letartóztatva. Amikor először megismerkedtem vele, Petringineriu-Motu a járnoknak hívták, most előttem fekszik a névjegye:

PROF. ION R. PETRINGINERIU-MOTU
Autor-editor al manualului scolar industrial
„Elementar“ cartea Industriei si Incaliamielor,
aprobata de Ministrul Muncii ca material de invatamant obligatoriu in
No. 41.448/1929. BUCURESTI.
Telefon 313/71. Brezoianu 9-11
Palatul Universul S. A.

Az erdélyi sajtónak örökös témája volt, hasábos cikkeket írtak stíkljéről, számtalan-

szor „leleplezték“, de J. Petringineriu-Motu mint a macska, mindanyiszor talpraesett. Elpusztíthatatlan szívóssága a leglenetlenebb helyzetekből is kiszabadította és ilyenkor ujult energiával fogott a „munkához“ és néhány hét múlva, már ismét konzolidált viszonyok között élt, sőt igen gyakran potentatósdit is játszott. Jelenleg Prof. J. Petringineriu-Motu a bucaresti-i cipőiparosok egyesületének elnöke, az „Elementar“ című hatszázoldalas munka szerkesztője és

a közeljövőben előadást szándékozik Aradon tartani a modern cipőgyártásról.

Az első nyilvános „szereplése“ a híres belényesi választás volt. Itt felöltötte magát képviselőnek és ellenjelöltje volt Averescu tábornok, akkori miniszterelnök. Az ellenzéki jelölt, hogy ne mondjam önjelölt, nem jött meg a miniszterelnöki konkurrenciától. Tücsköi-bogarat ígért a választóknak, kivitte a parasztokat a határba és felosztotta közöttük a földet. A hiszékeny parasztok lépre mentek és megtörtént a hihetetlennek hangzó csoda: Averescu miniszterelnök elbukott a választáson.

Hogy ennek a választásnak melyre következ-

ményei voltak, azt mondani sem kell és csak a „képviselő“ ur tudja megmondani, hogyan sikerült megmenekülnie ép bőrrel.

... és J. Petringineriu-Motu közben beszél. — Hiszen ön emlékszik az én nagysikerű politikai revümre, amit Bucurestiben 114 szer játszottak ezerkilencszázhuszban egyfolytában?

Én csak bólongattam, nem akartam előadásában megzavarni a „professzor“ urat, de lelkemre mondom, hogy nem emlékszem.

— Nagy siker volt. A címe „Mai cu moi.“
A sors érdekes összjátéka, hogy 114-szer játszották a darabomat és 114-szer voltam letartóztatva.

— 1924-ben az Elementar című szakkönyvemet és saját találmányu rendszeremet a modern cipőgyártás terén Bécsben kötelező tantárggyá tették és engem, mint a kormány vendégét, ünnepeltek. Majd világhírűvé mentem. Több metropolisban tartottam előadást, Most Bucurestiben élek.

Szakkönyvem tizenöt nyelvre fordították és a kiadói jogot másfélmillió schillingért vette meg egy lipcei könyvkiadó cég.

Csak úgy dobálódzik a milliókkal és olyan meggyőzően beszél róluk, hogy alán végül még ő maga is elhiszi, hogy azok fényes léteznek is.

A jó Isten tudná még megmondani, hogy mi mindent beszélt össze még félóras látogatása alatt a „professzor“ ur. Egy biztos, hogy sokat hánytatott életének norokópja most felfele emelkedő tendenciát mutat. Most ismét fenn van.

... és Petringineriu-Motu tanár ur, akinek „rendszere“ kötelező tantárgy a román ipariskolákban „hatalmas művével“ a huna alatt elbucsuzott. Legközelebb azonban Aradon a pódiumra lép és előadást fog tartani. Még az is kitélik tőle, hogy ezt az előadást a kulturpalotában fogja megrendezni és közönsége is lesz...

Fereny Györy.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal telenik meg.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

NYILTTER.

A rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Jégelőfizetési felhívás!

Tisztelettel értesítjük az igen t. jégelőfizetőinket, hogy **folyó évi május 1-től** a jég házhoz való szállítását ismét meg fogjuk kezdeni.

Mindazokat, akik már 6 éve tőlünk szerezték be jégszükségletüket, felkérjük, hogy

b. megrendeléseiket tartsák fenn részünkre és minden más ajánlatot utasítsanak vissza,

bármely helyről és bármilyen formában jöjjön is az, mert csakis így biztosíthatják maguknak

legmodernebb berendezésünk, előékeny kiszolgálásunk és begyakorlott személyzetünk által garantált megbízható és pontos kiszolgálást.

Kérjük, hogy várják be bővebb értesítéseinket és megbizottainkat.

Kiváló tisztelettel

Reusz Sándor

cég jéggyára
Arad, Bnl. Reg. Ferdinand 33.
Telefon 141.

Tavaszi női, leányka felöltő és ruhaujdonságok óriási választékban megérkeztek. Kérem a címre figyelni!

PLESZ központi ruhaujdonságára ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a címre figyelni!

Ez évben felépül az új hid az aradi városligetnél.

(Arad, március 19.) Megirtuk annakidején, hogy a város elrendelte, miszerint a kavasuti sínek az egész város területén szedjék fel. A munkálatok meg is kezdődtek és csak a Patria fátalep, valamint a vasuti állomás közötti részt hagyta meg a Patria-cégre való tekintettel. A város július 15-ikében állapította meg azt a határidőt, amikor ezek a sínek is felszedésre kerülnek. A Patria most kérvényt nyújtott be a város vezetőségéhez, kérve a határidőnek 1931 július 15-re való meghosszabbítását. Ma tárgyalta az ügyet az interimár bizottság. Lutai dr. elnök beszámolt arról, hogy a sínek felszedésére akkor van szükség, amikor elkészül a városligeti hid, amely lehetővé teszi, hogy az egész közlekedés a főútvonalon bonyolódjon le. Erre a célra a költségvetésbe 800.000 lejt vettek fel. Amint a hid elkészül, a síneknek el kell tűnniök. A felszólaló bizottsági tagok viszont arra hivatkoztak,

hogy a Patria fontos, nagy cég, amely számos munkást foglalkoztat. Végül a bizottság elhatározta, hogy addig nem szedik fel a síneket, míg az új hid el nem készül.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, március 20.

Bucuresti, 17. Rádiózenekar, 18.20. Rádiózenekar, 20. Gramofon, 21. Hawaii kvintett, 21.45. Szindarab — Bolgrad, 11.30. Gramofon, 13.40. Déli zene, 19. Kávéházi zene, 21. Ljubljana, 23.15. Rádió-négyes. Utána: zene az autókлубból — Ljubljana, 13.30. Gramofon, 14. Gramofon, 18.30. Könyvi zene, 20.30. Opera a ljubljana színházból, 23. Könyvi zene. — London Regional, 19.15. Táncczene, 22. Midland Regional, 21.30. Hallé-hangverseny Manchesterből. — Róma, 18.30. Hangverseny, 22.02. A. Luardi: „A király lánya” című operájának előadása. — Wien, 12. A Silving-zenekar játéka, 16.30. A Domansky-zenekar játéka, 21. Népszerű hangverseny bécsi zeneszerzők műveiből, 23.05. Mozart karénekművei zenekarral. — Budapest, 1.05. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye, 5. Rádió Szabad Egyetem, 6.40. Szórakoztató zene, 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése: „Háry János”

daljáték, 11.40. nagyváradi Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

PÉNTEK, március 21.

Bucuresti, 19. A Marco-zenekar könnyű és román zenéje, 20. Gramofon, 21. Dichter énekesnő dalokat énekel, 21.45. Szimfonikus hangverseny. — Belgrad, 11.30. Gramofon, 13.40. Déli zene, 18.30. Dudaszó, 21. Rádiónégyes, 22. Részletek a „Rigolotto”-ból, 23.15. Szállodai zene. — Prága, 11.30. Gramofon, 13.35. Brünn, 20.05. Derüs zene, 21. Népdalok, 21.30. Derüs zene, 21. Népdalok, 21.30. Stepan zongoraművész estje, 22. Brünn, 23.15. Kávéházi zene. — Stuttgart, 17. A homburgi fürdőzenekar játéka, 20.30. „A régi dal” című biedermeier-vígjáték Mozart-zenével, 22.15. A stuttgarti filharmonikusok hangversenye Bokor Judit csellóművész közreműködésével. Utána: Gramofontáncczene. — Wien, 12. A Silving-zenekar játéka, 16.30. Gramofon, 17.45. I. Mozart zongoraszonátái, 23. Dvorsák legendái négykezes zongoraelőadásban. Utána a Pauscher-zenekar játéka — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvédelmi vezény zenekarának hangversenye, 1.05. A rádió házikvartettjének hangversenye, 5. Székely Vladimir nyug. főkapitányhelyettes előadása: A mai Sherlock Holmes, 6.30. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye, 6.40. Falu Tamás novellái, 8.50. Przemysl emléknapp, 10.30. Gramofonhangverseny, 11.40. Bachmann-jazz a Dunapalota-színhóból.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok teljességük érdekében megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

BARNA LÁNYNAK levele van, 1177

ALKALMAZÁS.

HATJÁRATU vízi malmomban azonnali belépésre keresek feltétlen szakértő, románul beszélő főmőlnárt, Kádár, Str. Matei Corvin No. 1, vagy Strada Eminescu 29, Ortutay-palota, 1139

KÁRPITOS házhoz megy dolgozni olcsón, volt Magyar-ucca 20, 1147

SZOBALÉNY állást keres éves bizonyítványokkal. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba kér, 1170

URIHÁZHÓZ gyermektelen, jóerkölcsű házaspár házmesternak ajánkozik. Címeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér, 1176

KERESEK középkori minden eszelédet magas fizetés mellett vidékre. Bisztriczky Carol malombulajdonos Ghioroc, 1174

PERFEKT főzőnőt étkezde részére keresek Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, 1183

LAKÁS.

MAGANTISZTIVISELŐ keres intelligens fiatalembert lakótársul szépen burorított különbejárta szobához, fürdőszoba használat, Teljes ellátással vagy anélkül, volt Deák Ferenc-ucca 31, földszint jobb, 1171

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba, 1171

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba, 1171

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba, 1171

FŐTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba, 1171

VÉTELESELADÁS.

ELADÓ egy jókarban levő 6 üléses Puch automobil öndinítával, villanyvilágítással. Megtekinthető Geoagin (Álgyógyi-szanatóriumban), 1164

FESTMÉNYEK, gobelinek, vitrinek, komódok, börgarnitúra, antik órák, veleneci tükrök, konsoltükrök, zongorák, hegedűk, álló villanylámpa, dísz tárgyak, szoborállvány, etazser, szőnyegek, evőeszközök, asztalok, székek, kredencek, hálók, ebédlők, szalonok, fotelok, sekreter, antik szalonok, stb. eladók — SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota, 1000

ÓCSKA cserép azonnal eladó a Czukor fátalepen, 1184

JÓKARBAN levő üzemképes hixus FORD autó sürgősen eladó, Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba, 1171

Soha nem látott olcsó árak. Egyőő baronya üzletében, Str. Eminescu 13.

„Adesgő” selyem baronya No. 45, Qual. II. lej 158, „Adesgő” No. 51, Qual. II. lej 175, „Márom Korcsás” selyembaronya Qual. II. lej 175, „Tramella” Qual. II. lej 140, „Oreos” lej 118, I. cörnysharony, „Mica”, „Ideal”, „Mar. or” lej 118. Selyem flór 55 lejől 75 lejöl, Glass borkent u. I. lej 150. Cörnysharony 40 lejöl, Selyem robora néi nadrag 85 lejöl, Calpók, szalagok, divatgombok és divatcsaták után 20 százalék engedély.

Legszébben végzi tavaszi ruhák vegyi tisztítását és festését. HOBZPODAR, Str. Stroiescu 18.

Tanács és utasítás gyomorba josok kik gyomruk teljes megerősödését kívánják és jó étvágyhoz akarnak jutni. Prof. Dr. Páter gyomor- és emésztőrendszeri betegségekre azonnal megkezdett gyomorrontást vagy hűlésből származó gyomor- és emésztőrendszeri betegségeket. Ezen tea rövid használatra a rossz gyomor okozta és rosszul ételt megemésztelt. Egy csészéhez 15 gramm tea kell. — Naposként használni 1-3 csészé. A hosszú időt elapja az egészséges gyomor, tartása egy liter egyszerű gyomorkurát és egészséges lész. Prof. Dr. Páter gyomorteája meggyesékhelyek legjobb gyógyszerártaiban és drogériáiban azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerészt — kifejezetten kívánágra — néhány napon belül beszerzi. Minden eredeti csomagban a fényképet, tájékoztatót, rövid írásképe és aláírása látható. — Levelezőlap után a tea „Celling” gyógyszerárta Barany, Hossza-ucca 8. sz. alatti lakattól rendelhető. — Nagyban lerakott: „STANDARD” Drogeria, Bucuresti 1.

SÜRGŐSEN KERESK megbizóim részére komplett szép őrlezbát, perzsa és gyári ebédős ösaszekő és futó szőnyegek, antik butorokat, gardero szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNE bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota 1000

INGATLAN.

BELVÁROSBAN új modern magánház (ügynöknek, orvosnak megfelel) eladó. Ioan Calvin 32, 1107

ÜZLETEK.

KIADÓ korcsmahelyiség, műhelyhelyiség, volt Kossuth-ucca 12, 1178

KIADÓ nagy száraz betonozott pince 40 fm raktárnak, vagy hasonlóknak. — Ugyanott kétszobás konyhás lakás mel- lőlékhelyiséggel, Str. Aurel Vlaicu 27. sz. vasuti indóházzal szemben, Bővebbet házfelügyelőnél, 1172

BETONOZOTT helyiség iparüzemi áram vezetékkel, sülyesztett transmissio csatornával, telefonhasználattal, volt Dobó-ucca 11. kiadó, 1181

ÜZLETHELVISELŐ a Szabadság-tér sar- kánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmelesztő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójaiba.

Biztos megelhetést nyújtó, szépen berendezett kisebb fűszer- és csomogüzlet főútvonalon, nagyon for- galmas helyen, te jes felszereléssel, he- tegség miatt eladó, Leveleket „Teher- mentes” jellegre a kiadóba kérek.

RÁSKAI bank- és kereskedelmi iroda Arad, Str. Luther 3. keres: magánházakat vétele és eladásra, közvetit: kölcsönöket.

Diana-fürdő újonnan berendezve, egész nap nyitva. Leszállított fürdőáruk

Figyelem! KREBSZ kelme- festő mos, fest, tisztít. Külön bőrfestészet. v. Boras Beni-tér 51 v. Karolina-u. 9. Segéd és tanuló felvételt.

Regatul României Prefectura Județului Arad. Serviciul Financiar și Economic, No. 7824-1930.

PUBLICAȚIUNE. Se aduce la cunoștința publică că Comisiunea interimară jud. in baza Art. 58. al Legii drumurilor din 1929, a aprobat infiintarea cote- lor aditionale pentru drumuri, hotărând totodată fixarea lor in modul urmator: 5% pe veniturile proprietăților agricole, 5% pe veniturile proprietăților clădite, 5% pe veniturile comerciale și industriale, 1% din profesiuni și ocupațiunil neimpuse la alte impozite, 1% pe veniturile rezultate din valori imobiliare, 0.5% asupra salariilor. De sub aceste acte aditionale se admitt următoarele scuturi: a) Cele prevăzute prin Legea drumurilor, b) Funcționarii județeni și comu- nali. 1930, luna Martie ziua 18. p. Prefect: p. Șeful serviciului: ss. Dr. Lazar ss. Pfeilmayer.

Mezőgazdasági kiállítás Budapest március 14-31. Igazolvány és féltáru vasuti legy: DACIA menetjegy SANDOR FERENC-nél

